

บรรณาธิการ

หนังสือ

กรรมการ สุขเกยม. 2525. สังคมวิทยา-มนุษยวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

การศึกษา, กรม. กองแผนงาน. 2523. ศาสพชีดับบล์ก้าร์ดการศึกษา. กรุงเทพฯ : การศึกษา.

-----, กองพุทธศาสนาสถาน. 2543. วัดพัฒนาฯ 44. กรุงเทพฯ : การศึกษา.

กีรติ ศรีวิเชียร. 2527. “อดีต ปัจจุบันและอนาคตแห่งบทบาทของสังคมวัด”, ในแสวงหาเส้นทาง
การพัฒนาชนบทของประเทศไทย. หน้า 107-113. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพาณิช.

คุณ โภชัชช์. 2537. พุทธศาสนากับชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้งเข้าส์.

คนึงนิตย์ จันทรบุตร. 2530. สถานะและบทบาทพระพุทธศาสนาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :
ภาพพิมพ์.

จีพรรณ กาญจนจิตร. 2523. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะรัฐศาสตร์ ภาควิชาสังคมและมนุษยวิทยา. 2535. สังคมและ
วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จำรงค์ อดิวัฒนสิทธิ์. 2525. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : แพรวิทยา.

จำเริดวงศ์ วุฒิจันทร์. 2526. การพัฒนากิจการพระสงฆ์และการพิริยาสนาเพื่อความมั่นคงแห่งชาติ.
กรุงเทพฯ : การศึกษา.

ณรงค์ เลี้งประชา. 2528. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร.

ดิเรก ฤกษ์หร่าย. 2527. การพัฒนาชนบท เน้นหลักการพัฒนาสังคมแนวความคิดความจำเป็น
พื้นฐาน. กรุงเทพฯ : กรุงสยามการพิมพ์.

คำรงค์ ฐานดี. 2520. มนุษยวิทยาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ธีระพงษ์ แก้วห่างย์. 2544. กระบวนการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ประชาคม ประชาสังคม.
พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : คลังนานาวิทยา.

ธีรบุฑ พุณมี. 2536. สังคมเข้มแข็ง. กรุงเทพฯ : ที.พี.พรินท์.

นิกม มูลิกามะ. 2541. แนวทางการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ.

บรรพต วีระสัย. 2527. หลักทางพุทธศาสนา กับประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : องค์การยุวพุทธ
ศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก (ยพสล).

บุญรอด สุปสนุโโน, พระ. 2543. ศาสนาประจำชาติไทย. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.

บุญลือ วันทายนต์. 2524. สังคมวิทยาศาสนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประชา ปัสนันธ์โน, พระ. 2526. ค่าของพระกับชีวกรรมของชนบท ศึกษาเฉพาะกรณี.
กรุงเทพฯ : คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา.

ประเวศ วงศ์. 2541. ยุทธศาสตร์ชาติเพื่อความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและศีลธรรม.
กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.

ผ่องพรรณ ตรัยมงคลกุล และสุภาพ ฉัตตราภรณ์. 2543. การออกแบบการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พัฒน์ สุจันงค์ และคณะ. 2525. การพัฒนาชนบทแบบผสมผสานสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

พัทยา สายหุ. 2540. กลไกของสังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภัทรพร ศิริกัญจน. 2540. ความรู้พื้นฐานทางศาสนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มงคล ขาวเรือ. 2527. ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน. พระนครศรีอยุธยา : วิทยาลัยครุศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา.

มนัส ขันดิรัมโน, พระ. 2545. กลุ่มสังคมสมควรพยัจจัดหัวดันทบูร. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม.

เมธี พยอมยงค์. 2544. “เศรษฐกิจชุมชนทางเลือกเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น”, ในอุตสาหกรรมพื้นบ้านกับการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน. หน้า 20-27. เชียงใหม่.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. 2526. หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : อันตราระทีไทย.

รพีพรรณ สุวรรณโญติ. 2531. สังคมวิทยาและวัฒนธรรมไทย. สงขลา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะวิทยาการจัดการ.

รัชนีกร เศรษฐ์. 2528. สังคมวิทยาชนบท. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2536. การบริหารงานพัฒนาชนบท การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารงานพัฒนาของสภาคabd : สาเหตุ ปัญหา และแนวทางแก้ไข. กรุงเทพฯ : ไอ.เอ.ส.พรีนติ้ง เอ็กซ์.

วิเชียร เกตุสิงห์. 2530. หลักการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สนธยา พลศรี. 2537. กระบวนการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : ไอ.เอ.ส.พรีนติ้ง เอ็กซ์.

สมบูรณ์ สุขล้ำราก. 2527. พุทธศาสนา กับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- 2530. การพัฒนาตามแนวพุทธศาสนา กรณีศึกษาพระสงฆ์นักพัฒนา. กรุงเทพฯ : สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

สุชาดา ยงกีรติระบุล. 2544. รวมมิตรชุมชน ประชามท้องถิ่น ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาในระดับฐานราก. กรุงเทพฯ : สำนักงานวิชาการ กระทรวงสาธารณสุข.

สุชาดา เสโลส. 2542. บทบาทพระสงฆ์ในชนบท ท่ามกลางภาวะวิกฤต. กรุงเทพฯ : มูลนิธิโภมล คีมทอง.

สุวิทย์ ยิ่งรัพันธ์. 2512. พัฒนาชนบทในประเทศไทย. พระนคร : ประมาณมิตร.

สุพัตรา สุภาพ. 2522. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

----- 2536. สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม : ครอบครัว : ประเพณี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สุโขทัยธรรมธิราช, มหาวิทยาลัย. 2540. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารแผนงานโครงการพัฒนาท้องถิ่นและชนบท. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

----- 2541. การบริหารการพัฒนาชนบท. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. 2526. การพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

อมรา พงศ์พาพิชญ์. 2533. วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนวมนุษย์วิทยา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อภิชัย พันธุเสน. 2539. พัฒนาชนบทไทย : สมุทัยและมรรค ความหวัง ทางออก และทางเลือก
ใหม่. กรุงเทพฯ : ออมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชิ่ง.

----- 2539. แนวคิดทฤษฎี และภาพรวมของการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ออมรินทร์
พรินติ้งแอนด์พับลิชิ่ง จำกัด (มหาชน).

อนุชาติ พวงสำลี และอรทัย อาจจำ. 2541. การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย.
กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อนุมานราชชน, พระยา. 2515. ชาติ ศาสนา วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : บรรณาคาร.

อนันต์ เกตุวงศ์. 2523. การบริหารการพัฒนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อนันต์ วิริยพินิจ. 2525. บทบาทพระสงฆ์กับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์.

อมร รักษยาสัตย์. 2515. ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ชุมนุม
สหกรณ์การขายและการซื้อแห่งประเทศไทย.

อาคม เดชทองคำ. 2543. หัวเชือกวัวชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

อานันท์ อาภาภิรัม. 2525. สังคม วัฒนธรรม และประเพณีไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
ไอ.เอส.พรินติ้ง เอ็กซ์.

อุทัย หรัญโญ. 2526. สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา – มนุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : ไอเดียนสโตร์.

บทความ

ชำนาญ วัฒนศิริ. 2542. “ความเข้มแข็งของชุมชนและประชาคม”, พัฒนาชุมชน. 12
(ธันวาคม 2542), 16-21.

แตงอ่อน มั่นใจตน. “ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน : บทเรียนจากตำบลบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา”, พัฒนบริหารศาสตร์. 3 (2545), 75-115.

ประมวล รุจนเสรี. 2542. “นโยบายการพัฒนาชุมชนโดยการใช้กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน”, เทศกิจนาส. 94 (กรกฎาคม 2542), 17-20.

ประเวศ วงศ์. 2540. “เศรษฐกิจแห่งการพึ่งตนเองความเข้มแข็งจากฐานราก”, พัฒนาชุมชน. 9 (กันยายน 2540), 11-20.

ปริญญา นาคณัตรี. 2543. “กรรมการปักครองกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนโดยกระบวนการประชาคม”, ห้องเรียน. 9 (กันยายน 2543), 7-13.

พิพัฒน์ โภคคลวัฒน์. 2531. “บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชา”, ข้าราชการ. 33 (มีนาคม 2531), 1.

ไพรัตน์ เดชะรินทร์. 2527. “นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบัน”, ข้าราชการ. 29 (เมษายน 2527), 94-105.

ไฟรอนน์ ภัทรนราภูล. 2545. “ยุทธศาสตร์การพัฒนาชาติตามแนวทางชุมชนพึ่งตนเองแบบยั่งยืน : ครอบนนโยบายและตัวแบบการจัดการ”, พัฒนบริหารศาสตร์. 3 (2545), 1-73.

ภาณี ชนะิปกรณ์. 2542. “การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน”, พัฒนาชุมชน. 7 (กรกฎาคม 2542), 23-26.

----- 2544. “แนวคิดและบทบาทของหน่วยงานที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง”, เศรษฐกิจและสังคม. 38 (มกราคม–เมษายน 2544), 7-17.

วิชัย อาจเจียน. 2528. “ประสงค์การมีบทบาทด้านสาธารณสุขอ่าย่างไร”, ศุภนิมิตร. (กันยายน 2528), 20-30.

วีระวิทย์ วิรัฒนานันนิช. 2542. “แนวทางปฏิบัติการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ปี 2542 (ตอนที่ 1)”, **เทศบาล**. 94 (มิถุนายน 2542), 30-33.

----- 2542. “แนวทางปฏิบัติการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ปี 2542 (ตอนจบ)”, **เทศบาล**. 94 (กรกฎาคม 2542), 21-27.

สุชาติ สุวรรณ. 2543. “การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน”, **พัฒนาชุมชน**. 2 (กุมภาพันธ์ 2543), 16-21.

สุรีพันธ์ เสนานุช. 2544. “เพื่อ rakruan ชุมชนเข้มแข็ง”, **เพื่อการเพิ่มการผลิต**. 32 (พฤษภาคม–มิถุนายน 2544), 86-89.

สุวิทย์ ยิ่งรพันธ์. 2544. “ชุมชนเข้มแข็ง (ตอนจบ)”, **พัฒนาชุมชน**. 8 (สิงหาคม 2544), 16-21.

แสง จันทร์งาม. 2520. “พระสงฆ์ในปัจจุบัน”, **เสียงธรรม**. 6 (พฤษภาคม-ธันวาคม 2520), 12-21.

อนันต์ เดชะวนิช. 2543. “กระบวนการทักษิณเพื่อไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน”, **พัฒนาชุมชน**. 7

อินเตอร์เน็ต

ไฟศาล วิสาโล, พร. 2546. “กลุ่มเสขิยธรรมในกระแสสารแห่งสังคมเพื่อสังคม”. ข้อมูลจาก :
http://www.skyd.org/html/about/in_stream.html.

----- 2547. “จากหลวงพ่อนานถึงบทบาทพระสงฆ์สมัยใหม่”. ข้อมูลจาก :
<http://www.skyd.org/html/sekhi/51/lpn.html>.

เพ็ญจันทร์ วรรณรัตน์ และคณะ. 2547. “การพัฒนาความเข้มแข็งกลุ่มสักจะสะสมทรัพย์ จันทบุรี”. ข้อมูลจาก : <http://www.rb.ac.th/org/research/rajabhat/rb1/21210.htm>.

เสรี พงศ์พิช. 2545. “กลุ่มออมทรัพย์กับสวัสดิการสุขภาพชุมชน”. ข้อมูลจาก :

<http://www.thai.to/seri/health/ne01.htm>.

รายงานการวิจัย

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. รายงานการศึกษา
วิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่สนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็ง.
มปท.

บรรพต วีระศัย บุญลือ วันทายนต์ และอร วีระศัย. 2523. พระสงฆ์กับสังคมโดยพิจารณาในเชิง
สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง : ศึกษารณีวัตในกรุงเทพฯและจังหวัด
ฉะเชิงเทรา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

พินิจ ลาภชานานนท์. 2529. บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย
สังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรีรัตน์ บุนนาค. 2526. บทบาทของศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมภาคใต้. มปท.

สมบูรณ์ สุขสำราญ. 2534. พุทธศาสนา กับความชอบธรรมทางการเมือง กรณีเปรียบเทียบ
ประเทศไทย ลาว และกัมพูชา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อำนาจ บัวศิริ. 2528. คุณสมบัติและบทบาทเจ้าอาวาสวัดในพระพุทธศาสนาที่เลือกต่อการพัฒนา
ชนบทยากจนในภาคเหนือ. กรุงเทพฯ : การศึกษา.

วิทยานิพนธ์

จักรพงษ์ ปรางค์วิเศษ. 2540. “การศึกษาทัศนะของคณะกรรมการหมู่บ้านที่มีต่องบทบาทของ
พระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในจังหวัดนครสวรรค์”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขา
การศึกษา มหาวิทยาลัยคริสต์วิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา)

เจียมพงศ์ วงศ์ธรรม. 2519. “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาสังคม”, วิทยานิพนธ์มหบัญชิต สาขาวิชาสังคมส่งเสริมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (สำเนา)

โอดิ โนสุ. 2530. “บทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาสังคม : ศึกษาเฉพาะกรณีในจังหวัดสกลนคร”, ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สกลนคร. (สำเนา)

ธันยพร พงษ์โสภณ. 2538. “บทบาทพระสงฆ์ สื่อบุคคลในการชี้นำและปลูกจิตสำนึกประชาชนชนบทเพื่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ศึกษากรณี : พระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาส จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์มหบัญชิต สาขาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (สำเนา)

เนาวรัตน์ สุวรรณผ่อง. 2524. “การศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ไทยกับงานสังคมส่งเสริมสังคม”, วิทยานิพนธ์มหบัญชิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (สำเนา)

ผ่องพรรณ ทวีสมบูรณ์. 2537. “การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการพัฒนาสังคมของพระสงฆ์ในชุมชนที่รัฐให้การพัฒนาต่างกัน”, วิทยานิพนธ์มหบัญชิต สาขาวิชาจัดการการพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (สำเนา)

คราุษ อรรถานุรักษ์. 2533. “บทบาทของพระภิกษุกับการพัฒนาชุมชนตามความจำเป็นพื้นฐานในจังหวัดปัตตานี”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา)

สมศักดิ์ เพ็งอุดม. 2534. “การศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ตามทฤษฎีของพระสงฆ์และเจ้าหน้าที่สื่อสารมวลชน”, ปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา)

สมนึก อนันตประวงศ์, พระ. 2539. “สถาบันสงฆ์กับการพัฒนาสังคมไทยอนาคตตามทฤษฎีของพระผู้นำทางด้านวิชาการ”, วิทยานิพนธ์มหบัญชิต สาขาวิชาสังคมส่งเสริมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (สำเนา)

เสาวลักษณ์ คำนิล. 2518. “บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านวังไผ่และหมู่บ้านอุ่ตตะเกา จังหวัดชัยนาท”, ปริญญาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา)

อนันต์ ดอนนอก, พระมหา. 2539. “บทบาทพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตามโครงการอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.) ในจังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์มหაบัณฑิตสาขาวัสดุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (สำเนา)

อริยา ลีมสุวัฒน์. 2526. “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนชนบทไทย (ช่วงปี พ.ศ. 2500-2530)”, วิทยานิพนธ์มหा�บัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.